

Olvasmány: *Sir 3,19-21.30-31***Evangelium:** *Lk 14,1.7-14***Szentlecke:** *Zsid 12,18-19.22-24a*

Évközi 22. vasárnap

Jövő (évközi 23.) vasárnapi szentírási szakaszok: **olvasmány:** *Bölcs 9,13-19; szentlecke: Filem 9b-10.12-17*

EVANGÉLIUM (*Lk 14,25-33*): Amikor Jézust nagy népsokaság követte, ő hozzájuk fordult, és így szólt: „Aki hozzám jön, de nem gyűlöli apját, anyját, feleségét, gyermekeit, fivérét és nővéreit, sőt még saját magát is, nem lehet az én tanítványom. Aki tehát nem hordozza keresztyét, és nem így követ, nem lehet az én tanítványom. Ha valaki közületek tornyot akar építeni, vajon nem ül le előbb, hogy kiszámítsa a költségeket, hogy van-e miből befejezni? Mert ha az alapokat lerakta, de (az építkezést) befejezni nem tudta, mindenki, aki csak látja, gúnyolni kezdi: »Ez az ember építkezésbe fogott, de nem tudta befejezni.« Vagy, ha egy király hadba vonul egy másik király ellen, előbb leül és számot vet, vajon a maga tízezer katonájával szembe tud-e szállni azzal, aki húszezerrel jön ellene? Mert ha nem, követséget küld hozzá még akkor, amikor messze jár, és békét kér tőle. Tehát mindaz, aki közületek nem mond le mindarról, amije van, nem lehet az én tanítványom.”

Elmélkedéshez:

- Szívesen hordozom a keresztemet, legyen az bármilyen nehéz is vagy inkább eldobnám magamtól?
- Mit építetek, miben akartok előrehaladni, egyre jobb lenni?
- Készítetek erre tervet is?

Ismeret-rovat: Szent Márk, István és Menyhért, a kassai vértanúk

Szeptember 7-én szombaton lesz a kassai vértanúk ünnepe. Az ő életüknek jobb megismeréséért adjuk közre a következő ismeretanyagot.

Körösi Márk, Grodziecki Menyhért és Pongrácz István

Kassán, 1619. szeptember 7-én haltak vértanúhalált. Neveik sorrendje a régebben föltételezett születési sorrendet tükrözi. Az újabb kutatások szerint azonban valószínű, hogy éppen Márk az (születési helyéről nevezték Körösinek), aki hármuk közül a legfiatalabb volt. 1611-ben, huszonhárom éves korában iratkozott be a római Collegium Germanico-Hungaricumba, és eszerint születési éve: 1588. Születési helye a horvátországi Krizevac (= Körös). Családi neve valószínűleg Stjepinac. Középszkolai tanulmányait Grazban végezte, ugyanott hallgatott bölcsészetet is. Majd a zágrábi egyházmegye papnövendékeként került Rómába, ahonnan pappá szentelve 1615-ben tért haza. Rövid körösi tevékenysége után Pázmány érsekprímás fölfigyelt rá, és meghívta előljárónak az Oláh Miklós prímás által létesített nagyszombati papnevelő intézetbe. 1618-ban már esztergomi kanonok, komáromi főesperes, valamint a káptalan Széplakon levő birtokának uradalmi igazgatója. Itt is kapcsolatban maradt nevelőinek és tanárainak szerzetesrendjével, a jezsuitákkal. Széplaki jószágigazgatósága idején részt vett 1619 júliusában azon a nyolcnapos lelkiyakorlaton, amelyet Homonnán tartottak, s amelynek végén későbbi vértanútársa, Grodecz Menyhért letette utolsó szerzetesi fogadalmát. Menyhért, családi neve Grodziecki, a sziléziai Czeszynben (Tesin, Teschen) született - a galíciai Grodekből származó - lengyel családban, valószínűleg 1584-ben. Gimnáziumi tanulmányait Bécsben végezte, majd 1603-ban Brünnben (ma Brno) belépett a jezsuita rendbe. Teológiai tanulmányait Prágában végezte, ahol 1614-ben kinevezték a Szent Vencel-kollégium igazgatójává. 1618-ban beosztották tábori lelkésznek a kassai helyőrség német és különféle szláv anyanyelvű katonái mellé. István az ősi szentmiklósi és óvári Pongrácz-család sarja, amely család már a 13. században szerepet játszott az akkori Észak-Magyarország történetében. 1582-ben született az erdélyi Alvincen. Középfokú tanulmányait Kolozsvárott végezte a jezsuiták kollégiumában. 1602-ben lépett be a brnói jezsuita noviciátusba, ahol együtt volt Grodzieckivel. Klagenfurt, Laibach (ma Ljubljana) és Graz következett ezután. 1615-ben került Homonnára a jézusársasági kollégium tanárának és hitszónoknak. Kassára őt is 1618-ban küldték, nemcsak a helyőrség magyar ajkú katonái, hanem a csekély számú katolikus egyházközség lelképásztornak. Érkezését megelőzte a híre: homonnai működése

annyira sikeres volt, hogy Alvinczi Péter, Kálvin híveinek híres kassai prédikátora fölpanaszolta, hogy „amíg ez az egy jezsuita él, addig felekezetünk nem remélhet nyugtot”. Bethlen Gábor erdélyi fejedelem támadása 1619 augusztusában Sárosban találta Pongráczot, aki késelem nélkül Kassára sietett. Ide menekült Bethlen vezérének, Rákóczi Györgynek hadai elől Körösi Márk és Grodziecki Menyhért is. Midőn Rákóczi hajdúi szeptember 3-án a város falai alá érkeztek, Dóczi András császári főkapitány kevés katonájával kilátástalannak látta a harcot, tekintettel a város protestáns vezetőségére. Másnap létrejött a város átadásáról szóló szerződés, melynek az volt a kikötése, hogy senkinek, sem a katolikus híveknek, sem a papoknak nem esik bántódása. Szeptember 5-én bevonultak a hajdúk a városba, és tüstént fölrugták a megállapodást: Dóczyt bilincsbe verték, és elhurcolták Erdélybe. Rákóczi meghagyta, hogy a három papot tartsák szigorú házi őrizetben. Kétnapi éheztetés után megpróbálták hittagadásra bírni őket. Az első sikertelen kísérlet után 7-én, éjfél tájban ismét rájuk törtek, és válogatott kínzások után Márkot és Menyhértet lefejezték, Istvánt pedig halottnak véelve egy közeli szennygödörbe vetették, és mellé dobták a másik két vértanú testét is. Elvonulásuk után Eperjessy István, a három pap házikápolnájának sekrestyése, István atya nyöszörgésére lett figyelmes. De nem tudott rajta segíteni, mert maga sem merte elhagyni a házat és Hoffmann tanácsos, akihez Pongrácz atya tanácsára fordulnia kellett volna, szintén áldozatul esett a martalócok kegyetlenségének. Így húszórás kínlás után István atya is meghalt... Az első, akinek sikerült méltóbb helyre hozatni és eltemettetni a 3 vértanú holttestét, özvegy Gadóczy Bálintné volt. Fél év elteltével Bethlen és a királyi Magyarország képviselői ugyanabban a házban folytatták a béketárgyalásokat, ahol a három vértanút megkínózták. A befejező díszlakoma után az erdélyi fejedelem táncra kérte föl Forgách Zsigmondnak, a királyi nádornak a feleségét, Pálffy Katalint. Ő azonban csak azzal a föltétellel volt hajlandó táncolni Bethlennel, ha kiadatja neki a három pap holttestét. Ez megtörtént, és a hitéről meg nem feledkező asszony piros selyembe burkoltatta a drága ereklyéket, amelyeket előbb a birtokán levő sebesi templomba, majd a hertneki várba vitetett. 1635-ben szállíttatta innen a nagyszombati klarissza zárda templomába. E rendháznak ugyanis leánya, Forgách Mária volt a főnöknője. Miután II. József fölöszlatta a klarisszákat, Batthyány prímás engedélyével 1784-ben a nagyszombati Szent Orsolya-rendi apácák templomába kerültek a holttestek és fejereklyék. Boldoggá avatásuk eljárását még 1628-ban indította el Pázmány bíboros, de az csak 1905-ben vezetett

sikerre, amikor Szent X. Pius pápa január 15-én népes magyar küldöttség jelenlétében engedélyezte nyilvános tisztelétüket. II. János Pál pápa szlovákiai látogatása alkalmával 1995. júliusban szentté avatta őket. Eperjessy István, a sekrestyés vallomásából tudjuk a következő részletet: Rákóczi (...) először Körösit akarta megtörni... Előkelő emberekből álló küldöttséget menesztett hozzá, melynek szónoka (...) arra kérte, pártoljon át Bethlenhez, tagadja meg hitét, kövesse Kálvin vallását, s az esetben nemcsak szabadságát nyeri vissza, hanem megkapja a széplaki apátság birtokait is. A csábítást végig kellett hallgatnia Pongrácznak is, aki (...) így szólt a vesztegetőhöz: „Úgy látszik, az ördög ábrázatát viseled, mert annak feladata az embereket Krisztustól és az Anyaszentegyházról elszakítani. Távozz hazugságaidal, te csalárd ember!” De megfelelt neki Körösi is: „Értem, mit akar Rákóczi, és mit a főrendek. De a széplaki jószág se nem az enyém, hogy valakinek elajándékozhasam, se nem az uraké, hogy tőlük elfogadhasam; annak minden jussa az esztergomi káptalannál vagyon. Ami pedig vallomását illeti, mondd meg Rákóczinak: Inkább kívánok ezerszer meghalni, mintsem hogy ezzel az elhajlással híremet és lelkeket pokolra vesse. Tudja meg, vannak a római eklézsiában, kik gyönyörűségnek tartják Istenért meghalni. Tudja meg, vannak az esztergomi káptalanban férfiak, akiknek szokásuk nagy dolgokat cselekedni s el is szenvedni.” Így állta ki az első próbát; utána mindhárman térdre borultak, és Te Deum-ot énekeltek. Kérünk, Istenünk, segítsen minket szent vértanúid, Márk, István és Menyhért könyörgése, hogy akiknek győzelmével dicsőítünk Téged, azoknak hitbéli állhatatosságát kövessük!

Szerk. (forrás: katolikus.hu)

Hírverés! Élet íze - közösségi alkalmak bérmálkozott fiataloknak

Bérmálkozott fiatalok részére indul közösségi foglalkozás a belvárosi plébánián minden péntek este 6 és 8 óra között. **Az első alkalom szeptember 6-án, pénteken este lesz a plébánia tanácsstermében.** Ennek az évnek a mottója az „ÉLET íze” címet viseli, mivel az alkalmak egyik szándéka az, hogy felismerések által rátaláljanak az ÉLET valódi ízeire, zamataira, örömeire, élményeire, lelkesedéseire. Reméljük, hogy a bérmálkozásra való felkészítő csoportalkalmak után is megmaradt a vágy a fiataljainkban, hogy közösséghez kapcsolódjanak, és lehetőségük legyen kereszténységüket (meglepetésekben bővelkedő) közösségi formában is megélni. Kérjük a kedves fiatalokat, hogy jöjjenek bátran és bizalommal az új formában szervezett csoportalkalmakra, és biztassák, hívják korosztálybéli ismerőseiket, barátait is. Ez a lehetőség egyébként mindenki számára nyitott közösségi alkalom, még akkor is, ha a résztvevők más közösségekhez, plébániái csoportokhoz is kapcsolódnak. Viszont szándékunk, hogy tartalmas és vonzó közösségi alkalmakból álló lehetőséget kínáljunk péntek esténként a fiataljaink számára. Kérünk minden kedves felnőttet, aki olvassa ezt az információt, hogy adja hírül családi, ismerősi környezetében ezt a lehetőséget és biztassa, küldje a fiatalokat a programra!

Tóth László

Imaszándékok szeptember hónapra

A Pápa imaszándéka: *Általános imaszándék:* hogy a ma embere, akit gyakran elborít a zaj, újra felfedezze a csend értékét és meghallja Isten és a testvérei hangját.

Missziós imaszándék: hogy a keresztények, akiket a világ oly sok pontján üldöznek, tanúságuk által legyenek Krisztus szeretetének prófétái.

Bíborosi imaszándék: hogy Isten áldása kísérje az új tanévben iskoláink minden oktatóját, munkatársát, növendékét és mindazokat, akik hitoktatóként, hittanárként végzik hitünk továbbadását.

Sürgősségi Lelkipásztori Szolgálat: 20 / 776-9998

Ismeret-rovat: I. Gergely vagy Nagy Szent Gergely (latinul: Gregorius Magnus), (kb. 540 – 604. március 12.)

64-ként foglalhatta el a pápai trónt a történelem során 590. szeptember 3-án. A középkor egyik legnagyobb hatású egyházi vezetője, akinek uralkodása alatt a népvándorlás zavarai közepette megerősödött a keresztény vallás. A *nép pápája* megreformálta a katolikus egyház felépítését, műveiben pedig hatással volt a világi társadalom felépítésének módozataira is. 604. március 12-én halt meg. Még aznap felravatozták, és eltemették a Szent Péter-bazilikában. Földi maradványainak tisztelétét megtiltotta, kiközösítést helyezve kilátásba. Temetésére hatalmas tömeg gyűlt össze a bazilika körül, és az emberek egyöntetű felkiáltása miatt azonnal szentté avatták *Gergelyt*. A nagy pápa hamvait a krónikák szerint V. Pál pápa átvitette V. Kelemen kápolnájába. A legendák szerint *Gergely*néhány ereklyéjét 826-ban a franciaországi Soissus-ba vitték. A művészet kedvelt témája volt a középkor leghatalmasabb pápája. Leggyakrabban teljes pápai öltözékben ábrázolták a tiarával és a kettős kereszttel. Rendszerint fehér galamb is megjelent *Gergely* közvetlen közelében. Ezt a legendát egyik íródeákja, Péter diakónus jegyezte fel az utókornak. Eszerint egyik nap, amikor az egyházfő Ezékiel könyvének magyarázatát diktálta hirtelen fellebbent a függöny fehér fátyla, és egy fehér galamb szállt le *Gergely* fejére. Úgy tűnt, mintha a galamb tanácsot adott volna a pápának. Személyében a középkor legolvasottabb teológusa is sirba szállt. A *Magna Moralia* és *Liber pastoralis curae* mellett híres *Dialógusok* című műve is, amelyben apró illusztrációk is megjelennek. Mivel 604. március 12-én temették el Rómában, a 8. századtól kezdve ezen a napon ünnepelték. Ez a nap azonban a nagybőjtbe esik, ezért emléknapját 1969-ben szeptember 3-ára helyezték, arra a napra, amikor püspökké szentelték.

Szerk. (forrás: katolikus.hu)

HIRDETÉSEK

- + A Harangszó szempontjából visszaállt az évközi rend: újra hetente jelenik meg hírlevelünk.
- + **Szeptember 2-án**, hétfőn a belvárosi plébánia Képviseletstületének összejövetele lesz *délután 1/2 6-tól*.
- + „ÉLET íze” mottóval bérmálkozott fiatalok részére indul közösségi alkalom a plébániánkon minden péntek este *6 és 8 óra között*. Az első alkalom **szeptember 6-án**, pénteken lesz. Hívjuk a fiatalokat ezekre az alkalmakra! Bővebb információt a harangszó cikkében olvashatnak.
- + **Keddenként este 6 órától** a szentmise kezdetéig szentségimádási lehetőség van. Minden hónap első keddjén a Jó Pásztor közösség vezetésével, a többi kedden egyéni, csendes módon történik a szentségimádás. A szentségimádás alatt gyóntatás is van.
- + *A Veni Sancte* szentmise jövő hét vasárnap lesz.
- + Szeptembertől vasárnapi iskolát indítunk azok számára, akik felnőttként szeretnének keresztelkedni, bérmálkozni, elsőáldozni. Bővebb információ és jelentkezés a plébános atyánál.

BELVÁROSI TEMPLOM MISERENDJE:

hétfő – péntek: **este 7 óra**; vasárnap: **10, 1/2 12 és este 7 óra**

VIZIVÁROSI TEMPLOM MISERENDJE:

vasárnap: **1/2 9**

Szent István kápolna: hétfő – péntek: **1/2 8**; szombat: **este 6 óra (előesti)**

Zárdatemplom: hétfő – vasárnap: **7 óra**

TOVÁBBI LITURGIÁK:

minden kedd: 18:00-19:00: szentségimádás (Belváros)

minden szerda: 20:30-21:00: szentségimádás (Belváros)

második szombat: 13:00-18:00: szentségimádás (Belváros)

utolsó csütörtök: 20:30-21:30: szentségimádás (Szt. István kápolna)

A héten esküdtek: **Kuszák Vanda és Kern András, Lóki Henriett és Vajgel Péter**

A héten temették: **Bukó Lászlóné, Oberfrank Erzsébet**

Mária Rádió: Fm 97,4 Mhz;

HARANGSZÓ

A Belvárosi és Vizivárosi Plébánia közös hírlevele (megjelenik hetenként)
Alapító: Dr. Beer Miklós

Felelős kiadó: Dr. Harmai Gábor

Szerkesztőségi e-mail: harangszo@egomnet.hu

A Plébánia telefonszáma: **33 / 898-124 és 20 / 775-2841**

A Belvárosi Plébánia bankszámlaszáma: 10918001-00000029-05960007

A Vizivárosi Plébánia bankszámlaszáma: 10918001-00000094-73080007

www.belvarosiesztergom.hu; sztpeteresp@egomnet.hu